

II

(Icke-lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2016/1103

av den 24 juni 2016

om genomförande av ett fördjupat samarbete på området för domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om makars förmögenhetsförhållanden

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 81.3,

med beaktande av rådets beslut (EU) 2016/954 av den 9 juni 2016 om bemyndigande av ett fördjupat samarbete på området för domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om internationella pars förmögenhetsförhållanden, som omfattar frågor om såväl makars förmögenhetsförhållanden som förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap ⁽¹⁾,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande, och

av följande skäl:

- (1) Unionen har satt som mål att bevara och utveckla ett område med frihet, säkerhet och rättvisa, i vilket den fria rörligheten för personer säkerställs. I syfte att gradvis upprätta ett sådant område ska unionen besluta om åtgärder rörande rättsligt samarbete i civilrättsliga frågor som har gränsöverskridande följder, särskilt när det är nödvändigt för att den inre marknaden ska fungera väl.
- (2) Enligt artikel 81.2 c i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) får sådana åtgärder omfatta åtgärder som syftar till att säkerställa förenlighet mellan tillämpliga bestämmelser i medlemsstaterna om lagkonflikter och om domstolars behörighet.
- (3) Europeiska rådet uttryckte vid sitt möte i Tammerfors den 15 och 16 oktober 1999 sitt stöd för principen om ömsesidigt erkännande av domar och andra avgöranden av rättsliga myndigheter och såg detta som en hörnsten i det rättsliga samarbetet på det civilrättsliga området samt uppmanade rådet och kommissionen att anta ett åtgärdsprogram för att genomföra den principen.
- (4) Kommissionens och rådets gemensamma åtgärdsprogram för genomförande av principen om ömsesidigt erkännande av domar på privaträttens område ⁽³⁾ antogs den 30 november 2000. I det programmet identifieras åtgärder för att harmonisera lagvalsregler som åtgärder som underlättar ömsesidigt erkännande av domar, och det föreskrivs att man kommer att utarbeta ett rättsligt instrument i frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden.

⁽¹⁾ EUT L 159, 16.6.2016, s. 16.

⁽²⁾ Yttrande av den 23 juni 2016 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽³⁾ EGT C 12, 15.1.2001, s. 1.

- (5) Vid sitt möte i Bryssel den 4 och 5 november 2004 antog Europeiska rådet ett nytt program, kallat *Haagprogrammet för stärkt frihet, säkerhet och rättvisa i Europeiska unionen* ⁽¹⁾. I Haagprogrammet uppmanade rådet kommissionen att lägga fram en grönbok om lagval i frågor om makars förmögenhetsförhållanden, särskilt när det gäller domstols behörighet och ömsesidigt erkännande. Dessutom framhölls i programmet behovet av att anta en rättsakt på området.
- (6) Den 17 juli 2006 antog kommissionen en grönbok om lagval i frågor om makars förmögenhetsförhållanden, särskilt när det gäller domstols behörighet och ömsesidigt erkännande. Genom denna grönbok inleddes ett brett samråd om de problem som par i EU riskerar att möta i samband med avveckling av deras gemensamma egendom samt om vilka rättsliga möjligheter som står till förfogande.
- (7) Vid sitt möte i Bryssel den 10 och 11 december 2009 antog Europeiska rådet ett nytt flerårigt program med titeln *Stockholmsprogrammet – ett öppet och säkert Europa i medborgarnas tjänst och för deras skydd* ⁽²⁾. I det programmet ansåg Europeiska rådet att det ömsesidiga erkännandet borde utsträckas till områden som ännu inte täcks men som är av stor betydelse i det dagliga livet, t.ex. frågor som gäller makars förmögenhetsförhållanden, samtidigt som medlemsstaternas rättssystem, inbegripet grunderna för rättsordningen (*ordre public*), och de nationella traditionerna på området beaktas.
- (8) I *Rapport om EU-medborgarskapet 2010 – Att undanröja hindren för EU-medborgarnas möjligheter att utöva sina rättigheter*, som antogs den 27 oktober 2010, tillkännagav kommissionen sina planer på att anta ett förslag till lagstiftning som gör det möjligt att undanröja hindren mot den fria rörligheten för personer, särskilt de problem som par stöter på i samband med förvaltningen eller fördelningen av gemensam egendom.
- (9) Den 16 mars 2011 antog kommissionen ett förslag till rådets förordning om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om makars förmögenhetsförhållanden och ett förslag till rådets förordning om domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap.
- (10) Vid sitt möte den 3 december 2015 konstaterade rådet att ingen enhällighet kunde uppnås med avseende på antagandet av förslagen till förordning om makars förmögenhetsförhållanden och förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap och att målen för samarbetet på detta område inte kunde uppnås inom rimlig tid av hela unionen.
- (11) Under perioden december 2015 till februari 2016 riktade Belgien, Bulgarien, Tjeckien, Tyskland, Grekland, Spanien, Frankrike, Kroatien, Italien, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Österrike, Portugal, Slovenien, Finland och Sverige varsin begäran till kommissionen där de angav att de önskade upprätta ett fördjupat samarbete sinsemellan på området för internationella pars förmögenhetsförhållanden, närmare bestämt på området för domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om makars förmögenhetsförhållanden och domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap, och uppmanade kommissionen att lägga fram ett förslag för rådet för detta ändamål. Genom en skrivelse till kommissionen i mars 2016 tillkännagav Cypern sin önskan att delta i upprättandet av det fördjupade samarbetet; Cypern upprepade denna önskan under rådets arbete.
- (12) Den 9 juni 2016 antog rådet beslut (EU) 2016/954 om bemyndigande av ett sådant fördjupat samarbete.
- (13) Enligt artikel 328.1 i EUF-fördraget ska de fördjupade samarbetena när de upprättas vara öppna för samtliga medlemsstater, förutsatt att medlemsstaterna tar hänsyn till de eventuella villkor för deltagande som fastställts genom beslutet om bemyndigande. De ska också vara öppna vid varje annat tillfälle, under förutsättning att de utöver nämnda villkor tar hänsyn till de akter som redan har antagits inom denna ram. Kommissionen och de medlemsstater som deltar i fördjupat samarbete bör säkerställa att de främjar deltagande av så många medlemsstater som möjligt. Denna förordning bör vara till alla delar bindande och direkt tillämplig endast i de medlemsstater som deltar i ett fördjupat samarbete på området för domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om internationella pars förmögenhetsförhållanden, som omfattar frågor om såväl makars förmögenhetsförhållanden som förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap, på grundval av beslut (EU) 2016/954, eller på grundval av ett beslut antaget i enlighet med artikel 331.1 andra eller tredje stycket i EUF-fördraget.

⁽¹⁾ EUT C 53, 3.3.2005, s. 1.

⁽²⁾ EUT C 115, 4.5.2010, s. 1.

- (14) Denna förordning bör i enlighet med artikel 81 i EUF-fördraget vara tillämplig med avseende på makars förmögenhetsförhållanden som har gränsöverskridande följder.
- (15) För att ge gifta par rättssäkerhet när det gäller deras egendom samt erbjuda dem ett visst mått av förutsebarhet bör alla bestämmelser som är tillämpliga på makars förmögenhetsförhållanden omfattas av ett enda instrument.
- (16) För att uppnå dessa mål bör man i denna förordning sammanföra bestämmelser om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande eller, i tillämpliga fall, godkännande, verkställbarhet och verkställighet av domar, officiella handlingar och förlikningar inför domstol.
- (17) Begreppet *äktenskap*, som definieras i medlemsstaternas nationella rätt, definieras inte i denna förordning.
- (18) Denna förordnings tillämpningsområde bör omfatta alla civilrättsliga aspekter av makars förmögenhetsförhållanden, såväl den löpande förvaltningen av makarnas egendom som avveckling av den, i synnerhet till följd av att makarna separerar eller att en make avlider. I denna förordning bör begreppet *makars förmögenhetsförhållanden* tolkas fristående och regler i detta avseende bör inte bara omfatta regler som makarna inte får avvika från, utan även alla frivilliga regler som makarna kan ha kommit överens om i enlighet med tillämplig lag, liksom standardregler i tillämplig lag. Det omfattar inte endast förmögenhetsförhållanden som specifikt och exklusivt föreskrivs i vissa nationella rättssystem vid äktenskap utan även sådana egendomsförhållanden mellan makar och i deras förhållande till tredje man som är en direkt följd av deras äktenskap eller dess upplösning.
- (19) För tydlighetens skull bör ett antal frågor som skulle kunna betraktas som knutna till frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden uttryckligen undantas från denna förordnings tillämpningsområde.
- (20) Denna förordning bör således inte tillämpas på frågor som rör makars allmänna rättskapacitet eller rättsliga handlingsförmåga; emellertid bör detta undantag från tillämpningsområdet inte omfatta den ena eller båda makarnas befogenheter och rättigheter när det gäller egendom, vare sig dem emellan eller med avseende på tredje man, eftersom dessa befogenheter och rättigheter bör omfattas av den här förordningen.
- (21) Denna förordning bör inte tillämpas på andra preliminära frågor, såsom förekomsten, giltigheten eller erkännandet av ett äktenskap, som fortsätter att omfattas av medlemsstaternas nationella rätt, inklusive deras internationella privaträtt.
- (22) Eftersom frågor om underhållsskyldighet mellan makar regleras i rådets förordning (EG) nr 4/2009 ⁽¹⁾ bör de undantas från tillämpningsområdet för den här förordningen, vilket även gäller frågor om arv efter en avliden make, eftersom de omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 650/2012 ⁽²⁾.
- (23) Frågor om rätten till överföring eller justering mellan makar av pensions- eller sjukpensionsrättigheter, av vilket slag som helst, som uppkommit under ett äktenskap och som inte har genererat någon pensionsinkomst under det äktenskapet, är områden som bör undantas från tillämpningsområdet för den här förordningen, med beaktande av de specifika system som finns i medlemsstaterna. Emellertid bör detta undantag tolkas restriktivt. Följaktligen bör denna förordning i synnerhet reglera frågor om klassificering av pensionstillgångar, de belopp som redan har betalats till en make under äktenskapet, och den eventuella kompensation som skulle beviljas när det gäller pension som finansierats med gemensamma tillgångar.
- (24) Denna förordning bör medge uppkomst eller överlåtelse, som följer av makars förmögenhetsförhållanden, av en rättighet i fast eller lös egendom i enlighet med den lag som är tillämplig på makarnas förmögenhetsförhållanden. Den bör dock inte inverka på det begränsade antal (*numerus clausus*) sakrätter som är kända i vissa medlemsstaters nationella rätt. En medlemsstat bör inte vara skyldig att erkänna en sakrätt i egendom belägen i den medlemsstaten om denna sakrätt inte är känd i medlemsstatens rättsordning.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 4/2009 av den 18 december 2008 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet (EUT L 7, 10.1.2009, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 650/2012 av den 4 juli 2012 om behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt godkännande och verkställighet av officiella handlingar i samband med arv och om inrättandet av ett europeiskt arvsintyg (EUT L 201, 27.7.2012, s. 107).

- (25) För att makarna ska komma i åtnjutande i en annan medlemsstat av de rättigheter som uppkommit eller överlåtit på dem som en följd av makarnas förmögenhetsförhållanden bör denna förordning dock möjliggöra anpassningen av en okänd sakrätt till den närmast likvärdiga sakrätten enligt lagen i den andra medlemsstaten. En sådan anpassning bör genomföras med beaktande av de syften och intressen som den specifika sakrätten motiveras av och den verkan den har. För att kunna fastställa den närmast likvärdiga nationella sakrätten får myndigheterna eller de behöriga personerna i den stat vars lag tillämpas på makarnas förmögenhetsförhållanden kontaktas angående ytterligare information om sakrättens natur och verkningar. I detta syfte kan befintliga nätverk på området för rättsligt samarbete på privaträttens område användas, liksom alla andra tillgängliga medel som underlättar förståelsen av utländsk lag.
- (26) Den anpassning av okända sakrätter som uttryckligen föreskrivs i denna förordning bör inte utesluta andra former av anpassning i samband med tillämpningen av denna förordning.
- (27) De krav som ställs för registrering i ett register av en rättighet i fast eller lös egendom bör undantas från denna förordnings tillämpningsområde. Det bör därför vara lagen i den medlemsstat där registret förs (för fast egendom lagen i det land där egendomen är belägen (*lex rei sitae*)) som avgör de rättsliga villkoren och förfarandet för registreringen och vilka myndigheter, såsom myndigheter med ansvar för fastighetsregister eller notaries, som ansvarar för att kontrollera att alla krav har uppfyllts och att de handlingar som uppvisats eller fastställts är tillräckliga eller innehåller de uppgifter som krävs. Myndigheterna får särskilt kontrollera att en make eller makas rätt till egendom som anges i den handling som uppvisas för registrering är en rättighet som har registrerats som sådan i registret eller som på annat sätt bevisas i enlighet med lagen i den medlemsstat där registret förs. För att undvika duplicering av handlingar bör registeransvariga myndigheter godkänna handlingar som har upprättats av behöriga myndigheter i en annan medlemsstat och som cirkuleras i enlighet med vad som föreskrivs i denna förordning. Detta bör dock inte innebära att de myndigheter som är involverade i registreringen inte kan uppmana den person som ansöker om registrering att lämna sådana ytterligare uppgifter eller uppvisa sådana ytterligare handlingar som krävs enligt lagen i den medlemsstat där registret förs, till exempel information eller handlingar gällande betalning av skatt. Den behöriga myndigheten får meddela den person som ansöker om registrering hur den information eller de handlingar som saknas kan tillhandahållas.
- (28) Verkningarna av registreringen av en rättighet i ett register bör också undantas från denna förordnings tillämpningsområde. Det bör därför vara lagen i den medlemsstat där registret förs som avgör huruvida registreringen exempelvis har en fastställande eller konstitutiv verkan. Om det exempelvis för att förvärva en rättighet i fast egendom krävs registrering enligt lagen i den medlemsstat där registret förs – för att registrens *erga omnes*-verkan ska uppnås eller för att skydda rättsliga transaktioner – bör tidpunkten för detta förvärv regleras av lagen i den medlemsstaten.
- (29) Denna förordning bör ta hänsyn till de olika system för handläggning av frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden som tillämpas i medlemsstaterna. I denna förordning bör begreppet *domstol* därför ges en vid definition så att det täcker inte bara domstolar i ordets egentliga mening, som utövar rättsliga funktioner, utan också exempelvis notaries i en del medlemsstater som, i vissa frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden, utövar rättsliga funktioner i likhet med domstolar, och notaries och rättstillämpare som, i vissa medlemsstater, utövar rättsliga funktioner i vissa frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden genom delegering av befogenheter från en domstol. Alla domstolar enligt definitionen i denna förordning bör omfattas av denna förordnings bestämmelser om domstols behörighet. Däremot bör begreppet *domstol* inte omfatta icke-rättsliga myndigheter i en medlemsstat som enligt nationell rätt är behöriga att handlägga frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden, såsom notaries i flertalet medlemsstater, där de vanligtvis inte utövar rättsliga funktioner.
- (30) Enligt denna förordning bör alla notaries som är behöriga i frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden i medlemsstaterna ha rätt att utöva denna behörighet. Huruvida notaries i en viss medlemsstat kommer att omfattas av bestämmelserna om domstols behörighet i denna förordning bör bero på huruvida de omfattas av den definition av begreppet *domstol* som gäller vid tillämpning av denna förordning.
- (31) Akter som utfärdats av notaries i frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden i medlemsstaterna bör cirkuleras i enlighet med denna förordning. Om notarierna utövar rättsliga funktioner bör de vara bundna av bestämmelserna om domstols behörighet i denna förordning, och deras avgöranden bör cirkuleras i enlighet med bestämmelserna om erkännande, verkställbarhet och verkställighet av domar. När notarierna inte utövar rättsliga funktioner bör de inte vara bundna av bestämmelserna i denna förordning om domstols behörighet, och de officiella handlingar som de utfärdar bör cirkuleras i enlighet med bestämmelserna i denna förordning om officiella handlingar.

- (32) Med tanke på pars ökande rörlighet under äktenskapet och för att främja en korrekt rättstillämpning bör bestämmelserna om domstols behörighet i denna förordning göra det möjligt för medborgarna att låta domstolar i en och samma medlemsstat handlägga olika förfaranden med anknytning till varandra. Därför bör denna förordning ha som mål att koncentrera behörigheten avseende makars förmögenhetsförhållanden till den medlemsstat vars domstolar ansvarar för ärendet om arv efter en make i enlighet med förordning (EU) nr 650/2012, eller om äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap i enlighet med rådets förordning (EG) nr 2201/2003 ⁽¹⁾.
- (33) I denna förordning bör det föreskrivas att om talan har väckts vid en domstol i en medlemsstat rörande arvet efter en make i enlighet med förordning (EU) nr 650/2012 bör domstolarna i den staten vara behöriga att avgöra frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden som uppstår i samband med det arvs målet.
- (34) På samma sätt bör frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden med anknytning till en talan som vid en domstol i en medlemsstat väckts om äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap i enlighet med förordning (EG) nr 2201/2003 handläggas av domstolarna i den medlemsstaten, såvida inte behörigheten att avgöra målet om äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap förutsätter specifika grunder för behörighet. I sådana fall bör det inte vara tillåtet att koncentrera behörigheten utan att makarna har avtalat om detta.
- (35) Om frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden inte har anknytning till talan som vid en domstol i en medlemsstat väckts om arv efter en make, äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap bör det i denna förordning fastställas en uppsättning hierarkiskt ordnade anknytningskriterier i syfte att fastställa behörigheten och då börja med makarnas hemvist vid den tidpunkt då talan väcks. Dessa kriterier fastställs med tanke på medborgarnas ökande rörlighet och för att säkerställa att en verklig anknytning finns mellan makarna och den medlemsstat där behörigheten utövas.
- (36) För att stärka rättssäkerheten, förutsebarheten och parternas autonomi bör denna förordning, under vissa förhållanden, ge parterna möjlighet att ingå ett avtal om val av domstol till fördel för domstolarna i den medlemsstat vars lag är tillämplig eller för domstolarna i den medlemsstat där äktenskapet ingicks.
- (37) Vid tillämpningen av denna förordning och för att alla tänkbara situationer ska täckas bör den medlemsstat där äktenskapet ingicks vara den medlemsstat inför vars myndigheter äktenskapet ingicks.
- (38) Domstolarna i en medlemsstat kan anse att domstolslandets internationella privaträtt inte kan erkänna äktenskapet i fråga när det gäller förfaranden som avser makars förmögenhetsförhållanden. I sådana fall kan det undantagsvis vara nödvändigt för domstolarna att förklara sig obehöriga enligt denna förordning. Domstolarna ska agera snabbt och den berörda parten bör ha möjlighet att väcka talan i vilken annan medlemsstat som helst i förhållande till vilken ett anknytningskriterium för behörighet är uppfyllt, oavsett ordningen för behörighetsgrunderna, samtidigt som parternas autonomi respekteras. Om talan, efter det att en domstol förklarat sig obehörig, väcks vid en annan domstol än domstolarna i den medlemsstat där äktenskapet ingicks, kan den domstolen undantagsvis också vara tvungen att förklara sig obehörig enligt samma villkor. Kombinationen av de olika bestämmelserna om domstols behörighet bör emellertid säkerställa att parterna har alla möjligheter att väcka talan vid domstolar i en medlemsstat som anser sig behöriga när det gäller att ge verkan åt makarnas förmögenhetsförhållanden.
- (39) Denna förordning bör inte hindra parterna från att göra upp frågan om makars förmögenhetsförhållanden i godo utanför domstol, t.ex. hos en notarie, i en medlemsstat som de själva valt, om detta är möjligt enligt den medlemsstatens lag. Detta bör vara fallet även om den lag som är tillämplig på makarnas förmögenhetsförhållanden inte är lagen i den medlemsstaten.
- (40) För att säkerställa att domstolarna i alla medlemsstater får utöva behörighet på samma grunder när det gäller makars förmögenhetsförhållanden bör man i denna förordning uttömmande fastställa de grunder på vilken sådan subsidiär behörighet får utövas.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar i äktenskapsmål och mål om föräldransvar samt om upphävande av förordning (EG) nr 1347/2000 (EUT L 338, 23.12.2003, s. 1).

- (41) För att framför allt råda bot på situationer där rättsvägran föreligger bör man i denna förordning föreskriva ett *forum necessitatis* som gör det möjligt för en domstol i en medlemsstat att i undantagsfall avgöra ett mål om makars förmögenhetsförhållanden som har nära anknytning till ett tredjeland. Ett sådant undantagsfall kan anses föreligga när ett förfarande visar sig vara omöjligt i det berörda tredjelandet, exempelvis på grund av inbördeskrig, eller när en make inte rimligen kan förväntas inleda eller genomföra ett förfarande i det landet. Domstols behörighet grundad på *forum necessitatis* bör dock kunna utövas endast om målet har tillräcklig anknytning till den medlemsstat där talan väcks.
- (42) För att rättsväsendet ska fungera väl bör det undvikas att sinsemellan oförenliga domar meddelas i olika medlemsstater. Denna förordning bör därför innehålla allmänna processrättsliga regler liknande dem i andra unionsinstrument på området civilrättsligt samarbete. En sådan processrättslig regel är regeln om *litispensens*, som kommer att träda i kraft om talan väcks i samma mål om makars förmögenhetsförhållanden vid olika domstolar i olika medlemsstater. Den regeln kommer då att fastställa vilken domstol som bör fortsätta handläggningen av målet om makars förmögenhetsförhållanden.
- (43) För att medborgarna med full rättssäkerhet ska kunna utnyttja den inre marknadens fördelar bör denna förordning ge makar möjlighet att förutse vilken lag som ska tillämpas på deras förmögenhetsförhållanden som makar. Harmoniserade lagvalsregler bör därför införas för att sinsemellan oförenliga resultat ska kunna undvikas. Huvudregeln bör vara sådan att den säkerställer att makars förmögenhetsförhållanden regleras av en förutsebar lag med nära anknytning till makarnas förmögenhetsförhållanden. Av rättssäkerhetsskäl och för att undvika en splittring av makars förmögenhetsförhållanden bör den lag som är tillämplig på makars förmögenhetsförhållanden reglera dessa förmögenhetsförhållanden som helhet, dvs. all egendom som omfattas av de förmögenhetsförhållandena, oavsett tillgångarnas natur och oavsett om tillgångarna är belägna i en annan medlemsstat eller i ett tredjeland.
- (44) Den lag som fastställs i enlighet med denna förordning bör tillämpas även om den inte är lagen i en medlemsstat.
- (45) För att underlätta makars förvaltning av sin egendom bör denna förordning tillåta dem att, bland de rättsordningar som de har nära anknytning till på grund av hemvist eller medborgarskap, välja vilken lag som ska vara tillämplig på deras förmögenhetsförhållanden, oberoende av egendomens natur eller var egendomen är belägen. Detta val får göras när som helst; före giftermålet, vid äktenskapets ingående eller under äktenskapet.
- (46) För att säkerställa rättssäkerhet i transaktioner och hindra att den lag som är tillämplig på makars förmögenhetsförhållanden byts ut mot en annan utan att makarna informeras bör ingen ändring av den lag som är tillämplig på makarnas förmögenhetsförhållanden kunna ske utan att parterna uttryckligen har begärt det. En sådan ändring på makarnas initiativ bör inte ha retroaktiv verkan om inte makarna uttryckligen har angett det. Ändringen får inte i något fall inkräkta på tredje mans rättigheter.
- (47) I syfte att säkerställa rättssäkerhet och bättre tillgång till rättslig prövning bör bestämmelser om materiell och formell giltighet för ett lagvalsavtal fastställas så att man förbättrar makarnas möjlighet att göra ett informerat val och så att deras samtycke respekteras. I fråga om formell giltighet bör vissa skyddsbestämmelser införas för att säkerställa att makarna är medvetna om följderna av sitt val. Lagvalsavtalet bör åtminstone vara skriftligt samt daterat och undertecknat av båda parterna. Om lagen i den medlemsstat där båda makarna har hemvist när avtalet ingås föreskriver kompletterande formkrav, bör dessa krav dock uppfyllas. Om makarna när avtalet ingås har hemvist i olika medlemsstater som föreskriver olika formkrav, bör det räcka att formkraven i en av dessa stater uppfylls. Om endast en av makarna när avtalet ingås har hemvist i en medlemsstat som föreskriver kompletterande formkrav, bör dessa uppfyllas.
- (48) Äktenskapsförord är en typ av förordnande om makars egendom beträffande vilket medlemsstaterna har olika bestämmelser när det gäller tillåtlighet och godkännande. För att göra det lättare att få makars rättigheter i fråga om deras förmögenhetsförhållanden som förvärvats till följd av ett äktenskapsförord godkända i medlemsstaterna bör det fastställas bestämmelser om äktenskapsförords formella giltighet. Förordet bör åtminstone vara skriftligt samt daterat och undertecknat av båda parterna. Förordet bör emellertid också uppfylla de kompletterande krav avseende formell giltighet som fastställs i den lag som är tillämplig på makarnas förmögenhetsförhållanden enligt denna förordning och i lagen i den medlemsstat där makarna har sin hemvist. Det bör i denna förordning också fastställas vilken lag som ska reglera äktenskapsförords materiella giltighet.

- (49) För sådana fall där tillämplig lag inte har valts bör man, i syfte att förena förutsebarhet och rättssäkerhet med ett beaktande av det liv som paret faktiskt lever, genom denna förordning införa harmoniserade lagvalsregler som gör det möjligt att på grundval av en uppsättning hierarkiskt ordnade anknytningskriterier fastställa vilken lag som ska tillämpas på makarnas samlade egendom. Makarnas första gemensamma hemvist en kort tid efter äktenskapets ingående bör vara det första kriteriet, följt av lagen i det land i vilket båda makarna var medborgare när äktenskapet ingicks. Om inget av dessa kriterier är tillämpligt, eller om det inte finns någon första gemensam hemvist i fall där makarna hade dubbla gemensamma medborgarskap när äktenskapet ingicks, bör det tredje kriteriet vara lagen i den stat till vilken båda makarna har närmast anknytning. Vid tillämpning av det senare kriteriet bör samtliga omständigheter beaktas, och det bör klargöras att dessa anknytningar ska bedömas utifrån situationen när äktenskapet ingicks.
- (50) När det i denna förordning hänvisas till medborgarskap som ett anknytningskriterium är frågan om hur en person med flera medborgarskap ska behandlas en preliminär fråga som inte omfattas av denna förordning och som bör överlåtas till nationell rätt samt i tillämpliga fall internationella konventioner, med full respekt för unionens allmänna principer. Detta övervägande bör inte påverka giltigheten av ett lagval som har gjorts i enlighet med denna förordning.
- (51) Vad gäller fastställandet av vilken lag som ska tillämpas på makars förmögenhetsförhållanden i avsaknad av lagval och äktenskapsförord, bör den rättsliga myndigheten i en medlemsstat på begäran av en av makarna, i undantagsfall – om makarna för en längre tid har flyttat till den stat där de har hemvist – kunna dra slutsatsen att lagen i den staten får tillämpas om makarna har förlitat sig på den. Ändringen får inte i något fall åsidosätta tredje mans rättigheter.
- (52) Den lag som fastställts vara tillämplig på makarnas förmögenhetsförhållanden bör reglera makarnas förmögenhetsförhållanden från klassificeringen av en av eller båda makarnas egendom i olika kategorier under äktenskapet och efter dess upplösning fram till avvecklingen av egendomen. Den bör omfatta verkningarna av makarnas förmögenhetsförhållanden på ett rättsligt förhållande mellan en make och tredje man. Den lag som är tillämplig på makars förmögenhetsförhållanden får emellertid åberopas av en make mot en tredje man för att reglera sådana verkningar endast om de rättsliga förhållandena mellan maken och tredje mannen uppkom vid en tidpunkt då tredje mannen kände till eller borde ha känt till den lagen.
- (53) Hänsyn till allmänintresset, såsom skydd av en medlemsstats politiska, sociala eller ekonomiska struktur, bör motivera att domstolar och andra behöriga myndigheter i medlemsstaterna ges möjlighet att i undantagsfall tillämpa undantag på grundval av internationellt tvingande regler. I enlighet därmed bör begreppet *internationellt tvingande regler* omfatta regler av tvingande art såsom regler för skydd av familjens bostad. Detta undantag från tillämpningen av den lag som är tillämplig på makarnas förmögenhetsförhållanden måste dock tolkas restriktivt för att vara förenligt med denna förordnings allmänna målsättning.
- (54) Hänsyn till allmänintresset bör också tillåta domstolar och andra behöriga myndigheter som handlägger frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden i medlemsstaterna att i undantagsfall inte beakta vissa bestämmelser i utländsk lag när tillämpning av sådana bestämmelser i ett visst mål vore uppenbart oförenligt med grunderna för rättsordningen (*ordre public*) i den berörda medlemsstaten. Domstolarna eller andra behöriga myndigheter bör dock inte kunna tillämpa detta undantag för att avvika från lagen i en annan stat eller för att vägra erkänna – eller, i tillämpliga fall, godkänna – eller verkställa en dom, en officiell handling eller en förlikning inför domstol från en annan medlemsstat om detta skulle strida mot Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan*), i synnerhet artikel 21 om principen om icke-diskriminering.
- (55) Eftersom det finns stater som har två eller flera parallella rättsordningar eller regelverk som berör frågor som omfattas av denna förordning, bör det finnas en bestämmelse som reglerar i vilken utsträckning denna förordning är tillämplig i de olika territoriella enheterna i dessa stater.
- (56) Mot bakgrund av den allmänna målsättningen för förordningen, nämligen ömsesidigt erkännande av domar som meddelats i medlemsstaterna i frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden, bör denna förordning fastställa bestämmelser om domars erkännande, verkställbarhet och verkställighet som liknar bestämmelserna i andra unionsinstrument på området för civilrättsligt samarbete.

- (57) För att hänsyn ska tas till medlemsstaternas olika system för att handlägga frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden bör denna förordning garantera godkännande och verkställbarhet i alla medlemsstater av officiella handlingar i frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden.
- (58) Officiella handlingar bör ha samma bevisvärde i en annan medlemsstat som de har i ursprungsmedlemsstaten eller ett bevisvärde som är så jämförbart som möjligt. Vid fastställandet av en viss officiell handlingens bevisvärde i en annan medlemsstat eller av ett bevisvärde som är så jämförbart som möjligt bör det hänvisas till arten och omfattningen av den officiella handlingens bevisvärde i ursprungsmedlemsstaten. Det kommer därför att vara avhängigt av lagen i ursprungsmedlemsstaten vilket bevisvärde en viss officiell handling bör få i en annan medlemsstat.
- (59) En officiell handlingens *äkthet* bör utgöra ett självständigt begrepp som omfattar sådant som handlingens äkthet, handlingens formella förutsättningar, de befogenheter som den myndighet som upprättat handlingen har och det förfarande enligt vilket handlingen upprättats. Det bör också omfatta sakuppgifter som fastställts i den officiella handlingen av den berörda myndigheten, som att de angivna parterna inställde sig vid den myndigheten på det angivna datumet och att de avgav de angivna förklaringarna. En part som vill väcka talan avseende en officiell handlingens äkthet bör göra detta vid den behöriga domstolen i den medlemsstat som utfärdat den officiella handlingen, enligt lagen i den medlemsstaten.
- (60) Begreppet *rättshandlingar eller rättsliga förhållanden som fastställts i en officiell handling* bör tolkas som en hänvisning till den officiella handlingens innehåll i sak. En part som vill väcka talan avseende de rättshandlingar eller rättsliga förhållanden som fastställts i en officiell handling bör göra detta vid de domstolar som är behöriga enligt denna förordning; de domstolarna bör avgöra målet i enlighet med den lag som är tillämplig på makarnas förmögenhetsförhållanden.
- (61) Om en fråga rörande de rättshandlingar eller rättsliga förhållanden som fastställts i en officiell handling tas upp som en prejudiciell fråga under ett förfarande vid en domstol i en medlemsstat, bör den domstolen vara behörig att avgöra frågan.
- (62) En officiell handling mot vilken talan har väckts bör inte ha något bevisvärde i en annan medlemsstat än ursprungsmedlemsstaten innan målet är avgjort. Om talan endast rör en specifik fråga gällande de rättshandlingar eller rättsliga förhållanden som fastställts i den officiella handlingen bör den officiella handlingen i fråga inte ha något bevisvärde i någon annan medlemsstat än ursprungsmedlemsstaten såvitt avser den fråga som omfattas av talan innan målet är avgjort. En officiell handling som ogiltigförklarats till följd av en sådan talan bör upphöra att ha bevisvärde.
- (63) En myndighet som i samband med tillämpningen av denna förordning föreläggs två oförenliga officiella handlingar bör bedöma vilken, om någon, av de officiella handlingarna som bör ges företräde med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet. Om det av dessa omständigheter inte framgår tydligt vilken, om någon, av de officiella handlingarna som bör ges företräde bör frågan avgöras av de domstolar som är behöriga enligt denna förordning eller, om frågan tas upp som en prejudiciell fråga under förfarandet, av den domstol där talan väcktes. Om en officiell handling och en dom är oförenliga bör skälen för att vägra erkännande av domar enligt denna förordning beaktas.
- (64) Erkännande och verkställighet av en dom om makars förmögenhetsförhållanden enligt denna förordning bör dock inte på något sätt innebära ett erkännande av det äktenskap som ligger till grund för de förmögenhetsförhållanden för makar som gav upphov till domen.
- (65) Förhållandet mellan denna förordning och de bilaterala eller multilaterala konventioner om makars förmögenhetsförhållanden som medlemsstaterna är parter i bör regleras.
- (66) Denna förordning bör inte förhindra de medlemsstater som är parter i konventionen av den 6 februari 1931 mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap, reviderad 2006, i konventionen av den 19 november 1934 mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige innehållande internationella privaträttsliga bestämmelser om arv, testamente och boutredning, reviderad i juni 2012, och i konventionen av den 11 oktober 1977 mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens

område, att tillämpa dessa i den mån de föreskriver enklare och snabbare förfaranden för erkännande och verkställighet av domar i mål rörande makars förmögenhetsförhållanden.

- (67) För att underlätta tillämpningen av denna förordning bör medlemsstaterna åläggas att inom ramen för det europeiska rättsliga nätverk på privaträttens område som inrättades genom rådets beslut 2001/470/EG ⁽¹⁾ lämna viss information om sin lagstiftning och sina förfaranden rörande makars förmögenhetsförhållanden. För att göra det möjligt att i *Europeiska unionens officiella tidning* i god tid offentliggöra all information av betydelse för tillämpningen av denna förordning bör medlemsstaterna också meddela kommissionen sådan information innan denna förordning börjar tillämpas.
- (68) För att underlätta tillämpningen av denna förordning och möjliggöra användning av modern kommunikationsteknik bör man också föreskriva standardformulär för de intyg som ska tillhandahållas i samband med ansökan om en verkställbarhetsförklaring som gäller en dom, en officiell handling eller en förlikning inför domstol.
- (69) Vid beräkning av de perioder och tidsfrister som föreskrivs i denna förordning bör rådets förordning (EEG, Euratom) nr 1182/71 ⁽²⁾ tillämpas.
- (70) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter avseende upprättande och senare ändringar av de intyg och formulär som hänför sig till förklaringen om verkställbarhet av domar, förlikningar inför domstol och officiella handlingar. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 ⁽³⁾.
- (71) Det rådgivande förfarandet bör användas vid antagandet av genomförandeakter om upprättandet och senare ändringar av intygen och formulären i denna förordning.
- (72) Målen för denna förordning – nämligen fri rörlighet för personer i unionen, möjligheten för makar att ordna sina förmögenhetsförhållanden sinsemellan och i förhållande till tredje man, såväl under livet som par som i samband med avvecklingen av deras egendom, samt större förutsebarhet och rättssäkerhet – kan inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna utan kan snarare, på grund av denna förordnings omfattning och verkningar, uppnås bättre på unionsnivå, i lämpliga fall genom fördjupat samarbete mellan medlemsstater. I enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen har unionen därför befogenhet att vidta åtgärder. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (73) Denna förordning står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns i stadgan, särskilt artiklarna 7, 9, 17, 21 och 47, vilka rör respekt för privatlivet och familjelivet, rätt att ingå äktenskap och bilda familj enligt nationella lagar, rätt till egendom, principen om icke-diskriminering respektive rätt till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol. Medlemsstaternas domstolar och övriga behöriga myndigheter bör tillämpa denna förordning i överensstämmelse med dessa rättigheter och principer.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

TILLÄMPNINGSSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

Artikel 1

Tillämpningsområde

1. Denna förordning är tillämplig på makars förmögenhetsförhållanden.

Den ska inte tillämpas på skattefrågor, tullfrågor eller förvaltningsrättsliga frågor.

⁽¹⁾ Rådets beslut 2001/470/EG av den 28 maj 2001 om inrättande av ett europeiskt rättsligt nätverk på privaträttens område (EGT L 174, 27.6.2001, s. 25).

⁽²⁾ Rådets förordning (EEG, Euratom) nr 1182/71 av den 3 juni 1971 om regler för bestämning av perioder, datum och frister (EGT L 124, 8.6.1971, s. 1).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

2. Denna förordning är inte tillämplig på
 - a) makars rättskapacitet eller rättsliga handlingsförmåga,
 - b) förekomsten, giltigheten eller erkännandet av ett äktenskap,
 - c) underhållsskyldighet,
 - d) arv efter avliden make,
 - e) social trygghet,
 - f) rätten, vid äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap, till överföring eller justering makar emellan av ålders- eller sjukpensionsrättigheter som har förvärvats under äktenskapet och som inte har genererat någon pensionsinkomst under äktenskapet,
 - g) frågor som rör karaktären hos sakrätter, och
 - h) registrering i ett register över rättigheter i fast eller lös egendom, inbegripet de rättsliga kraven för sådan registrering, och verkningarna av en registrering eller utebliven registrering av sådana rättigheter i ett register.

Artikel 2

Behörighet i frågor som rör makars förmögenhetsförhållanden inom medlemsstaterna

Denna förordning ska inte påverka behörighet som medlemsstaternas myndigheter har när det gäller att handlägga frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden.

Artikel 3

Definitioner

1. I denna förordning avses med
 - a) *makars förmögenhetsförhållanden*: en uppsättning regler som rör förmögenhetsförhållanden mellan makar och i makars förhållande till tredje man, som en följd av äktenskapet eller dess upplösning,
 - b) *äktenskapsförord*: varje avtal mellan makar eller blivande makar varigenom dessa reglerar sina förmögenhetsförhållanden,
 - c) *officiell handling*: en handling i en fråga om makars förmögenhetsförhållanden som formellt har upprättats eller registrerats som en officiell handling i en medlemsstat och vars äkthet
 - i) avser den officiella handlingens underskrift och innehåll, och
 - ii) har bestyrkts av en offentlig myndighet eller av en annan för detta bemyndigad myndighet i ursprungsmedlemsstaten,
 - d) *dom*: varje avgörande om makars förmögenhetsförhållanden som har meddelats av en domstol i en medlemsstat, oavsett dess rubricering, inbegripet en domstolstjänstemans beslut i fråga om rättegångskostnader,
 - e) *förlikning inför domstol*: en förlikning i en fråga som rör makars förmögenhetsförhållanden som har godkänts av en domstol eller ingåtts inför en domstol under förfarandet,

- f) *ursprungsmedlemsstat*: den medlemsstat där domen har meddelats, där den officiella handlingen har upprättats eller där förlikningen inför domstol har godkänts eller ingåtts,
- g) *verkställande medlemsstat*: den medlemsstat där erkännande och/eller verkställighet av domen, den officiella handlingen eller förlikningen inför domstol begärs.

2. I denna förordning avses med *domstol* alla rättsliga myndigheter och alla andra myndigheter och rättstillämpare som har behörighet i frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden och som utövar rättsliga funktioner eller agerar genom delegering av befogenheter från en rättslig myndighet eller under dess kontroll, under förutsättning att sådana andra myndigheter och rättstillämpare garanterar opartiskhet och samtliga parter rätt att bli hörda och under förutsättning att deras domar enligt lagen i den medlemsstat där de är verksamma

- a) kan bli föremål för överklagande eller förnyad prövning vid en rättslig myndighet, och
- b) har liknande giltighet och verkan som en dom av en rättslig myndighet i samma fråga.

Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om de andra myndigheter och rättstillämpare som avses i första stycket i enlighet med artikel 64.

KAPITEL II

DOMSTOLS BEHÖRIGHET

Artikel 4

Behörighet om en av makarna har avlidit

Om talan väcks vid en domstol i en medlemsstat i frågor rörande arvet efter en make enligt förordning (EU) nr 650/2012 ska domstolarna i den staten vara behöriga att avgöra frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden som uppstår i samband med detta arvsmål.

Artikel 5

Behörighet vid äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap

1. Om talan väcks genom en ansökan om äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap enligt förordning (EG) nr 2201/2003 vid en domstol i en medlemsstat ska domstolarna i den staten, utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2, vara behöriga att avgöra frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden som uppstår i samband med denna ansökan.

2. Den behörighet att avgöra frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden som följer av punkt 1 ska gälla under förutsättning att makarna har träffat avtal därom, om den domstol vid vilken talan väcks genom ansökan om äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap

- a) är domstolen i en medlemsstat där sökanden har hemvist och sökanden har varit bosatt där i minst ett år omedelbart innan ansökan gjordes, i enlighet med artikel 3.1 a femte strecksatsen i förordning (EG) nr 2201/2003,
- b) är domstolen i en medlemsstat där sökanden är medborgare och sökanden har hemvist där och har varit bosatt där i minst sex månader omedelbart innan ansökan gjordes, i enlighet med artikel 3.1 a sjätte strecksatsen i förordning (EG) nr 2201/2003,
- c) prövar ansökan enligt artikel 5 i förordning (EG) nr 2201/2003 i ärenden som rör omvandlande av hemskillnad till äktenskapsskillnad, eller
- d) prövar ansökan enligt artikel 7 i förordning (EG) nr 2201/2003 i ärenden som omfattas av behörighet i övriga fall.

3. Om det avtal som avses i punkt 2 i denna artikel ingås innan talan väcks vid domstolen om frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden, ska avtalet uppfylla kraven i artikel 7.2.

Artikel 6

Behörighet i övrigt

Om ingen domstol i en medlemsstat är behörig enligt artikel 4 eller 5, eller i andra fall än de som föreskrivs i de artiklarna, ska behörighet att avgöra frågor om makars förmögenhetsförhållanden gälla för domstolarna i den medlemsstat

- a) på vars territorium makarna har hemvist vid den tidpunkt då talan väcks eller, om detta alternativ inte är tillämpligt,
- b) på vars territorium makarna senast hade hemvist, i den mån någon av dem fortfarande är bosatt där vid den tidpunkt då talan väcks eller, om detta alternativ inte är tillämpligt,
- c) på vars territorium svaranden har hemvist vid den tidpunkt då talan väcks eller, om detta alternativ inte är tillämpligt,
- d) där båda makarna är medborgare vid den tidpunkt då talan väcks.

Artikel 7

Val av domstol

1. I fall som omfattas av artikel 6 får parterna avtala om att domstolarna i den medlemsstat vars lag är tillämplig enligt artikel 22 eller artikel 26.1 a eller b, eller domstolarna i den medlemsstat där äktenskapet ingicks, ska ha exklusiv behörighet att avgöra frågor rörande deras förmögenhetsförhållanden.

2. Det avtal som avses i punkt 1 ska vara skriftligt samt daterat och undertecknat av parterna. Ett elektroniskt meddelande som möjliggör en varaktig dokumentation av avtalet ska anses vara likvärdigt med ett skriftligt meddelande.

Artikel 8

Behörighet grundad på att svaranden går i svaromål

1. Utöver den behörighet som följer av andra bestämmelser i denna förordning, är en domstol i en medlemsstat vars lag är tillämplig enligt artikel 22 eller artikel 26.1 a eller b, och som svaranden går i svaromål inför, behörig. Detta gäller dock inte om svaranden gick i svaromål för att bestrida domstolens behörighet eller i fall som omfattas av artikel 4 eller 5.1.

2. Innan domstolen förklarar sig behörig enligt punkt 1 ska den säkerställa att svaranden har informerats om sin rätt att bestrida domstolens behörighet och om följderna av att gå i svaromål respektive inte gå i svaromål.

Artikel 9

Alternativ behörighet

1. Undantagsvis kan en domstol i en medlemsstat som är behörig enligt artikel 4, 6, 7 eller 8 och som anser att äktenskapet i fråga, enligt medlemsstatens internationella privaträtt, inte erkänns i förfaranden om makars förmögenhetsförhållanden, förklara sig obehörig. Om domstolen beslutar att förklara sig obehörig ska detta ske utan oskäligt dröjsmål.

2. Om den domstol som är behörig enligt artikel 4 eller 6 förklarar sig obehörig och om parterna har avtalat om att ge domstolarna i någon annan medlemsstat behörighet i enlighet med artikel 7 ska behörighet att avgöra frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden gälla för domstolarna i den medlemsstaten.

I andra fall ska behörighet att avgöra frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden gälla för domstolarna i någon annan medlemsstat enligt artikel 6 eller 8, eller domstolarna i den medlemsstat där äktenskapet ingicks.

3. Denna artikel ska inte tillämpas när parterna har erhållit äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap som kan erkännas i domstolsmedlemsstaten.

Artikel 10

Subsidiär behörighet

Om ingen domstol i en medlemsstat är behörig enligt artikel 4, 5, 6, 7 eller 8, eller om samtliga domstolar har förklarat sig obehöriga enligt artikel 9 och ingen domstol är behörig enligt artikel 9.2 ska domstolarna i en medlemsstat vara behöriga, om fast egendom som tillhör den ena av eller båda makarna är belägen på denna medlemsstats territorium; i sådant fall ska den domstol vid vilken talan väckts dock endast ha behörighet att avgöra frågor rörande denna fasta egendom.

Artikel 11

Forum necessitatis

Om ingen domstol i en medlemsstat är behörig enligt artikel 4, 5, 6, 7, 8 eller 10 eller om samtliga domstolar har förklarat sig obehöriga enligt artikel 9 och ingen domstol i en medlemsstat är behörig enligt artikel 9.2 eller 10, kan domstolarna i en medlemsstat i undantagsfall avgöra mål rörande makars förmögenhetsförhållanden, om ett förfarande inte rimligen kan inledas eller genomföras eller skulle vara omöjligt i ett tredjeland till vilket målet har nära anknytning.

Målet måste ha tillräcklig anknytning till den medlemsstat i vilken talan väcks.

Artikel 12

Behörighet vid genkärsmål

Den domstol vid vilken ett mål pågår i enlighet med artikel 4, 5, 6, 7, 8, 9.2, 10 eller 11 ska även vara behörig att avgöra ett genkärsmål, om det omfattas av denna förordnings tillämpningsområde.

Artikel 13

Begränsade förfaranden

1. Om kvarlåtenskapen efter en avliden vars arv regleras av förordning (EU) nr 650/2012 omfattar tillgångar som är belägna i ett tredjeland får den domstol vid vilken talan har väckts om makars förmögenhetsförhållanden, på begäran av en av parterna, besluta att inte avgöra frågor om en eller flera sådana tillgångar om det kan antas att dess dom med avseende på dessa tillgångar inte kommer att erkännas och, i tillämpliga fall, inte kommer att förklaras vara verkställbar i detta tredjeland.

2. Punkt 1 ska inte påverka parternas rätt att begränsa föremålet för talan i enlighet med lagen i den medlemsstat där den domstol vid vilken talan har väckts är belägen.

Artikel 14

Väckande av talan vid domstol

Vid tillämpningen av detta kapitel ska talan anses ha väckts vid en domstol

- a) när stämningsansökan eller motsvarande handling har ingetts till domstolen, förutsatt att sökanden därefter inte har underlåtit att vidta de mått och steg som denne var skyldig att vidta för att få delgivningen av svaranden verkställd,
- b) om delgivning av handlingen ska ske innan handlingen ges in till domstolen, när den tas emot av den myndighet som är ansvarig för delgivningen, förutsatt att sökanden inte därefter har underlåtit att vidta de mått och steg som denne var skyldig att vidta för att få handlingen ingiven till domstolen, eller
- c) om förfarandet inleds på initiativ av domstolen, när domstolen fattar beslut om att inleda förfarandet eller, om något sådant beslut inte krävs, när domstolen registrerar målet.

Artikel 15

Prövning av behörighetsfrågan

Om talan som väcks vid en domstol i en medlemsstat avser en fråga rörande makars förmögenhetsförhållanden som domstolen inte är behörig att ta upp enligt denna förordning, ska domstolen självmant förklara sig obehörig.

Artikel 16

Prövning av frågan om målet kan tas upp

1. Om en svarande som har hemvist i en annan stat än den medlemsstat där talan väcktes inte går i svaromål, ska den domstol som har behörighet enligt denna förordning förklara målet vilande till dess att det har klarlagts att svaranden har haft möjlighet att ta del av stämningsansökan eller motsvarande handling i tid för att kunna förbereda sitt svaromål eller att alla nödvändiga åtgärder i detta syfte har vidtagits.

2. I stället för punkt 1 i denna artikel ska artikel 19 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1393/2007 ⁽¹⁾ gälla, om stämningsansökan eller en motsvarande handling måste översändas från en medlemsstat till en annan i enlighet med den förordningen.

3. Om bestämmelserna i förordning (EG) nr 1393/2007 inte är tillämpliga ska artikel 15 i Haagkonventionen av den 15 november 1965 om delgivning i utlandet av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur gälla, om stämningsansökan eller motsvarande handling måste översändas till utlandet i enlighet med den konventionen.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1393/2007 av den 13 november 2007 om delgivning i medlemsstaterna av rättegångshandlingar och andra handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur ("delgivning av handlingar") och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1348/2000 (EUT L 324, 10.12.2007, s. 79).

*Artikel 17***Litispændens**

1. Om talan väcks vid domstolar i olika medlemsstater rörande samma sak och målen gäller samma parter, ska varje domstol utom den vid vilken talan först väcktes självant förklara målet vilande till dess att det har fastställts att den domstol vid vilken talan först väckts är behörig.
2. I sådana fall som avses i punkt 1 ska, på begäran av en domstol vid vilken talan väckts i tvisten, varje annan domstol vid vilken talan väcks utan dröjsmål underrätta den förstnämnda domstolen om vilket datum talan väcktes.
3. Om det har fastställts att den domstol vid vilken talan först väckts är behörig, ska övriga domstolar självant förklara sig obehöriga till förmån för den domstolen.

*Artikel 18***Käromål som har samband med varandra**

1. Om käromål som har samband med varandra prövas vid domstolar i olika medlemsstater, får varje domstol utom den vid vilken talan först väckts förklara målet vilande.
2. Om de käromål som avses i punkt 1 prövas i första instans får varje domstol, utom den vid vilken talan först väckts, också förklara sig obehörig på begäran av en av parterna, om den domstol vid vilken talan först väckts är behörig att pröva de berörda käromålen och dess lag tillåter förening av dessa.
3. Vid tillämpningen av denna artikel ska käromål anses ha samband med varandra om de har en sådan anknytning till varandra att en gemensam handläggning och dom är påkallad för att undvika att oförenliga domar meddelas som en följd av att käromålen prövas i olika rättegångar.

*Artikel 19***Interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder**

Ansökan om interimistiska åtgärder, inbegripet säkerhetsåtgärder, som kan vidtas enligt lagen i en medlemsstat, får göras hos domstolarna i den staten, även om domstolarna i en annan medlemsstat är behöriga att pröva målet i sak enligt denna förordning.

KAPITEL III

TILLÄMPLIG LAG*Artikel 20***Universell tillämpning**

Den lag som anvisas som tillämplig lag enligt denna förordning ska tillämpas oavsett om den är en medlemsstats lag eller inte.

*Artikel 21***Den tillämpliga lagens enhetlighet**

Den lag som enligt artikel 22 eller 26 är tillämplig på makars förmögenhetsförhållanden ska tillämpas på alla tillgångar som omfattas av dessa förmögenhetsförhållanden, oavsett var tillgångarna är belägna.

*Artikel 22***Val av tillämplig lag**

1. Makarna eller de blivande makarna får avtala om eller ändra tillämplig lag för sina förmögenhetsförhållanden, förutsatt att den lagen är en av följande:
 - a) Lagen i den stat där makarna eller de blivande makarna eller den ena av dem har hemvist vid tidpunkten för avtalets ingående.
 - b) Lagen i en stat där en av makarna eller de blivande makarna är medborgare vid tidpunkten för avtalets ingående.
2. Om inte makarna avtalar om annat ska en ändring under äktenskapet av tillämplig lag för makarnas förmögenhetsförhållanden endast ha framåtsyftande verkan.
3. Eventuella retroaktiva ändringar av tillämplig lag enligt punkt 2 ska inte inverka negativt på tredje mans rättigheter enligt den lagen.

*Artikel 23***Formell giltighet för avtal om val av tillämplig lag**

1. Det avtal som avses i artikel 22 ska vara skriftligt samt daterat och undertecknat av båda makarna. Ett elektroniskt meddelande som möjliggör en varaktig dokumentation av avtalet ska anses vara likvärdigt med ett skriftligt meddelande.
2. Om lagen i den medlemsstat där båda makarna har hemvist vid tidpunkten för avtalets ingående föreskriver kompletterande formkrav för äktenskapsförord ska dessa formkrav tillämpas.
3. Om makarna vid tidpunkten för avtalets ingående har hemvist i olika medlemsstater och om lagarna i dessa stater föreskriver olika formkrav för äktenskapsförord, ska avtalet anses giltigt till formen om det uppfyller kraven i lagen i någon av dessa stater.
4. Om endast en av makarna vid tidpunkten för avtalets ingående har hemvist i en medlemsstat och om denna stat föreskriver kompletterande formkrav för äktenskapsförord, ska dessa formkrav tillämpas.

*Artikel 24***Samtycke och materiell giltighet**

1. Förekomsten och giltigheten av ett lagvalsavtal eller av ett villkor i ett sådant avtal ska fastställas enligt den lag som skulle vara tillämplig på det enligt artikel 22 om avtalet eller villkoret var giltigt.

2. En make kan dock, för att få fastställt att han inte har gett sitt samtycke, åberopa lagen i det land där han har hemvist vid den tidpunkt då talan väcks, om det framgår av omständigheterna att det inte skulle vara rimligt att avgöra verkan av hans uppträdande enligt den lag som anges i punkt 1.

Artikel 25

Formell giltighet för ett äktenskapsförord

1. Äktenskapsförordet ska vara skriftligt samt daterat och undertecknat av båda makarna. Ett elektroniskt meddelande som möjliggör en varaktig dokumentation av förordet ska anses vara likvärdigt med ett skriftligt meddelande.

2. Om lagen i den medlemsstat där båda makarna har hemvist vid tidpunkten för förordets ingående föreskriver kompletterande formkrav för äktenskapsförord ska dessa formkrav tillämpas.

Om makarna vid tidpunkten för förordets ingående har hemvist i olika medlemsstater och om lagarna i dessa stater föreskriver olika formkrav för äktenskapsförord, ska förordet anses giltigt till formen om det uppfyller kraven i lagen i någon av dessa stater.

Om endast en av makarna vid tidpunkten för avtalets ingående har hemvist i en medlemsstat och om denna stat föreskriver kompletterande formkrav för äktenskapsförord, ska dessa formkrav tillämpas.

3. Om den lag som är tillämplig på makarnas förmögenhetsförhållanden föreskriver kompletterande formkrav ska dessa formkrav tillämpas.

Artikel 26

Tillämplig lag vid avsaknad av lagvalsavtal

1. Vid avsaknad av ett lagvalsavtal enligt artikel 22 ska den lag som är tillämplig på makarnas förmögenhetsförhållanden vara lagen i den stat

- a) där makarna hade sin första gemensamma hemvist efter det att äktenskapet ingicks eller, om detta alternativ inte är tillämpligt,
- b) där båda makarna var medborgare när äktenskapet ingicks eller, om detta alternativ inte är tillämpligt,
- c) till vilken makarna gemensamt hade närmast anknytning när äktenskapet ingicks, med hänsyn till samtliga omständigheter.

2. Om makarna hade fler än ett gemensamt medborgarskap när äktenskapet ingicks ska endast leden a och c i punkt 1 tillämpas.

3. Undantagsvis och efter ansökan av en av makarna kan den rättsliga myndighet som har behörighet att avgöra frågor om makarnas förmögenhetsförhållanden besluta att lagen i en annan stat än den stat vars lag är tillämplig enligt punkt 1 a ska tillämpas på makarnas förmögenhetsförhållanden, om den sökande kan visa att

- a) makarna hade sin senaste gemensamma hemvist i den andra staten under en betydligt längre tid än i den stat som anges i punkt 1 a och
- b) båda makarna har förlitat sig på lagen i den andra staten för att ordna eller planera sina förmögenhetsförhållanden.

Lagen i denna andra stat ska vara tillämplig från och med ingåendet av äktenskapet, såvida inte en av makarna motsätter sig detta. I det senare fallet ska lagen i den andra staten vara tillämplig från och med inrättandet av den senaste gemensamma hemvisten i den andra staten.

Tillämpningen av den andra statens lag ska inte inverka negativt på tredje mans rätt enligt den lag som är tillämplig enligt punkt 1 a.

Denna punkt ska inte gälla när makarna har upprättat äktenskapsförord före inrättandet av sin senaste gemensamma hemvist i den andra staten.

Artikel 27

Den tillämpliga lagens räckvidd

Den lag som är tillämplig på makars förmögenhetsförhållanden enligt denna förordning ska bland annat reglera

- a) klassificeringen av antingen den ena makens eller båda makars egendom i olika kategorier under och efter äktenskapet,
- b) överföring av egendom från en kategori till en annan,
- c) den ena makens ansvar för den andra makens förpliktelser och skulder,
- d) den ena makens eller båda makars befogenheter, rättigheter och skyldigheter när det gäller egendom,
- e) upplösning av makars förmögenhetsförhållanden och delning, fördelning eller avveckling av egendomen,
- f) verkningarna av makars förmögenhetsförhållanden på ett rättsförhållande mellan en make och tredje man, samt
- g) ett äktenskapsförords materiella giltighet.

Artikel 28

Rättsverkan i förhållande till tredje man

1. Den lag som reglerar makarnas förmögenhetsförhållanden får trots vad som sägs i artikel 27 f inte åberopas av en av makarna gentemot tredje man i en tvist mellan tredje man och en av eller båda makarna om inte tredje mannen hade kännedom om eller genom vidtagande av tillbörlig aktsamhet borde ha haft kännedom om den lagen.

2. Tredje man anses ha kännedom om den lag som är tillämplig på makarnas förmögenhetsförhållanden om

- a) den lagen är lagen i
 - i) den stat vars lag är tillämplig på transaktionen mellan en av makarna och tredje man,
 - ii) den stat där den avtalsslutande maken och tredje man har hemvist, eller,
 - iii) om det gäller fast egendom, den stat i vilken egendomen är belägen,eller
- b) endera maken hade uppfyllt de tillämpliga krav på kungörelse eller registrering av makarnas förmögenhetsförhållanden som anges i lagen i
 - i) den stat vars lag är tillämplig på transaktionen mellan en make och tredje man,

- ii) den stat där den avtalsslutande maken och tredje man har hemvist, eller,
 - iii) om det gäller fast egendom, den stat i vilken egendomen är belägen.
3. Om den lag som är tillämplig på makarnas förmögenhetsförhållanden inte kan åberopas av en make gentemot en tredje man enligt punkt 1 ska rättsverkan av makarnas förmögenhetsförhållanden med avseende på tredje mannen regleras
- a) av lagen i den stat vars lag är tillämplig på transaktionen mellan en make och tredje mannen, eller
 - b) om det gäller fast egendom eller registrerade tillgångar eller rättigheter, av lagen i den stat där egendomen är belägen eller där tillgångarna eller rättigheterna är registrerade.

Artikel 29

Anpassning av sakrätter

Om en person åberopar en sakrätt som denne har rätt till enligt den lag som är tillämplig på makars förmögenhetsförhållanden och denna sakrätt är okänd i lagen i den medlemsstat där rätten åberopas, ska denna sakrätt, om det är nödvändigt och i möjligaste mån, anpassas till den närmast likvärdiga rätten enligt den statens lag med beaktande av de syften och intressen som den specifika sakrätten motiveras av och av den verkan den har.

Artikel 30

Internationellt tvingande regler

1. Inget i denna förordning ska begränsa tillämpningen av internationellt tvingande regler i domstolslandet.
2. Internationellt tvingande regler är regler som en medlemsstat anser vara så avgörande för att skydda allmänintressen, t.ex. sin politiska, sociala och ekonomiska struktur, att landet kräver att de tillämpas vid alla situationer inom deras tillämpningsområde, oavsett vilken lag som annars ska tillämpas på makarnas förmögenhetsförhållanden enligt denna förordning.

Artikel 31

Grunderna för domstolslandets rättsordning (*ordre public*)

Tillämpning av en bestämmelse i lagen i en viss stat som anges i denna förordning får vägras endast om en sådan tillämpning är uppenbart oförenlig med grunderna för domstolslandets rättsordning (*ordre public*).

Artikel 32

Uteslutande av återförvisning

När denna förordning föreskriver att lagen i en viss stat ska tillämpas, avses tillämpning av andra gällande rättsregler i den staten än reglerna i den statens internationella privaträtt.

*Artikel 33***Stater med mer än en rättsordning – territoriella lagkonflikter**

1. I de fall den bestämda lagen enligt denna förordning är lagen i en stat som omfattar flera territoriella enheter som var och en har egna rättsregler för makars förmögenhetsförhållanden, är det de interna lagvalsreglerna i den staten som ska avgöra vilken territoriell enhets rättsregler som ska tillämpas.
2. Om sådana interna lagvalsregler saknas ska
 - a) varje hänvisning till lagen i den stat som avses i punkt 1, när det gäller att fastställa tillämplig lag i enlighet med bestämmelserna om makarnas hemvist, förstås som en hänvisning till lagen i den territoriella enhet där makarna har hemvist,
 - b) varje hänvisning till lagen i den stat som avses i punkt 1, när det gäller att fastställa tillämplig lag i enlighet med bestämmelserna om makarnas medborgarskap, förstås som en hänvisning till lagen i den territoriella enhet som makarna har den närmaste anknytningen till,
 - c) varje hänvisning till lagen i den stat som avses i punkt 1, när det gäller att fastställa tillämplig lag i enlighet med varje annan bestämmelse som anger andra omständigheter som anknytningskriterier, förstås som en hänvisning till lagen i den territoriella enhet där dessa omständigheter föreligger.

*Artikel 34***Stater med mer än en rättsordning – lagkonflikter avseende olika kategorier av personer**

Med avseende på en stat som har två eller flera rättsordningar eller regelverk som är tillämpliga på olika kategorier av personer när det gäller makars förmögenhetsförhållanden, ska varje hänvisning till lagen i en sådan stat förstås som en hänvisning till den rättsordning eller det regelverk som är tillämpligt enligt gällande regler i den staten. I avsaknad av sådana regler ska den rättsordning eller det regelverk tillämpas som makarna har den närmaste anknytningen till.

*Artikel 35***Icke-tillämpning av förordningen på interna lagkonflikter**

En medlemsstat som omfattar flera territoriella enheter som var och en har egna rättsregler för makars förmögenhetsförhållanden behöver inte tillämpa denna förordning vid lagkonflikter enbart mellan lagarna i sådana enheter.

KAPITEL IV

ERKÄNNANDE, VERKSTÄLLBARHET OCH VERKSTÄLLIGHET*Artikel 36***Erkännande**

1. En dom som har meddelats i en medlemsstat ska erkännas i övriga medlemsstater utan att något särskilt förfarande behöver anlitas.

2. Varje berörd part som tar upp frågan om huruvida en dom ska erkännas eller inte som huvudfrågan i en tvist, kan i enlighet med förfarandena i artiklarna 44–57 ansöka om att domen ska erkännas.
3. Om frågan huruvida en dom ska erkännas uppkommer som en prejudiciell fråga vid en domstol i en medlemsstat, får den domstolen avgöra frågan om erkännande.

Artikel 37

Skäl för att vägra erkännande

En dom ska inte erkännas om

- a) ett erkännande uppenbart strider mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) i den medlemsstat där domen görs gällande,
- b) om det är en tredsdom eller en annan dom som har meddelats mot en utebliven svarande och svaranden inte har delgivits stämmningsansökan eller motsvarande handling i tillräckligt god tid och på ett lämpligt sätt för att kunna förbereda sitt svaromål, såvida inte svaranden haft möjlighet att överklaga domen men underlåtit detta,
- c) den är oförenlig med en dom som har meddelats i ett mål mellan samma parter i den medlemsstat där domen görs gällande,
- d) den är oförenlig med en dom som tidigare har meddelats i en annan medlemsstat eller i ett tredjeland i ett mål mellan samma parter och rörande samma sak, om den först meddelade domen uppfyller de nödvändiga villkoren för erkännande i den medlemsstat där domen görs gällande.

Artikel 38

Grundläggande rättigheter

Artikel 37 i denna förordning ska tillämpas av domstolar och andra behöriga myndigheter i medlemsstaterna i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns i stadgan, särskilt i artikel 21 om principen om icke-diskriminering.

Artikel 39

Förbud mot omprövning av ursprungsdomstolens behörighet

1. Behörigheten för domstolarna i ursprungsmedlemsstaten får inte omprövas.
2. Det som föreskrivs om grunderna för rättsordningen (*ordre public*) i artikel 37 är inte tillämpligt på bestämmelserna om domstols behörighet i artiklarna 4–11.

Artikel 40

Ingen omprövning i sak

En dom som har meddelats i en medlemsstat får under inga omständigheter omprövas i sak.

*Artikel 41***Vilandeförklaring av mål som rör erkännande**

Om det vid en domstol i en medlemsstat görs gällande att en dom som har meddelats i en annan medlemsstat ska erkännas, får domstolen förklara målet vilande om ändring i domen har sökts genom ordinära rättsmedel i ursprungsmedlemsstaten.

*Artikel 42***Verkställbarhet**

En dom som har meddelats i en medlemsstat och som är verkställbar i den staten ska kunna verkställas i en annan medlemsstat sedan domen efter ansökan från en berörd part har förklarats vara verkställbar i sistnämnda medlemsstat i enlighet med förfarandet i artiklarna 44–57.

*Artikel 43***Fastställande av domicil**

För att i samband med förfarandet enligt artiklarna 44–57 kunna fastställa huruvida en part har domicil i den verkställande medlemsstaten, ska den domstol vid vilken talan väckts tillämpa den medlemsstatens interna lag.

*Artikel 44***Lokala domstolars behörighet**

1. En ansökan om verkställbarhetsförklaring ska göras vid den domstol eller den behöriga myndighet i den verkställande medlemsstaten som den medlemsstaten har meddelat till kommissionen i enlighet med artikel 64.
2. Den lokala behörigheten ska bestämmas efter motpartens domicil eller efter den plats där verkställighet ska ske.

*Artikel 45***Förfarande**

1. Ansökningsförfarandet ska regleras av lagen i den verkställande medlemsstaten.
2. Sökanden ska inte åläggas att ha en postadress eller ett bemyndigat ombud i den verkställande medlemsstaten.
3. Följande handlingar ska bifogas ansökan:
 - a) En kopia av domen som uppfyller de villkor som är nödvändiga för att dess äkthet ska kunna fastställas.
 - b) Det intyg som utfärdats av domstolen eller den behöriga myndigheten i ursprungsmedlemsstaten med hjälp av det formulär som utarbetats i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 67.2, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 46.

*Artikel 46***Underlåtenhet att inge intyg**

1. Om intyget enligt artikel 45.3 b inte har ingetts, kan domstolen eller den behöriga myndigheten bestämma en tid inom vilken det ska inges, eller godta en likvärdig handling eller, om tillgängliga uppgifter kan anses tillräckliga, befria sökanden från skyldigheten att ge in det.
2. Om domstolen eller den behöriga myndigheten begär det, ska en översättning eller translitterering av handlingarna ges in. Översättningen ska göras av en person som är behörig att göra översättningar i någon av medlemsstaterna.

*Artikel 47***Verkställbarhetsförklaring**

Domen ska förklaras vara verkställbar omedelbart efter fullgörandet av formaliteterna i artikel 45 utan någon förnyad prövning enligt artikel 37. I detta skede av förfarandet ska den part mot vilken verkställighet begärs inte ges tillfälle att yttra sig över ansökan.

*Artikel 48***Underrättelse om beslutet med anledning av ansökan om verkställbarhetsförklaring**

1. Sökanden ska snarast, och i enlighet med det förfarande som anges i lagen i den verkställande medlemsstaten, underrättas om det beslut som har meddelats med anledning av ansökan om verkställbarhetsförklaring.
2. Den part mot vilken verkställighet begärs ska delges verkställbarhetsförklaringen tillsammans med beslutet, såvida detta inte redan delgivits den parten.

*Artikel 49***Ansökan om ändring av beslutet med anledning av ansökan om verkställbarhetsförklaring**

1. Var och en av parterna får ansöka om ändring av beslutet med anledning av ansökan om verkställbarhetsförklaring.
2. Ansökan om ändring ska göras vid den domstol som den berörda medlemsstaten har meddelat till kommissionen enligt artikel 64.
3. Ansökan om ändring ska handläggas i enlighet med de bestämmelser som gäller för kontradiktoriska förfaranden.
4. Om den part mot vilken verkställighet begärs underlåter att inställa sig vid den domstol som handlägger ansökan om ändring, ska artikel 16 tillämpas även om denna part inte har domicil i en medlemsstat.
5. Ansökan om ändring av en verkställbarhetsförklaring ska göras inom 30 dagar efter delgivningen av denna. Om den part mot vilken verkställighet begärs har domicil i en annan medlemsstat än den där verkställbarhetsförklaringen meddelades, ska fristen för att ansöka om ändring vara 60 dagar och löpa från den dag då beslutet delgavs honom, antingen personligen eller i hans bostad. Fristen får inte förlängas på grund av långt avstånd.

*Artikel 50***Talan mot avgörandet med anledning av ansökan om ändring**

Mot det avgörande som meddelas med anledning av att ändringen har sökts får talan föras endast genom det förfarande som den berörda medlemsstaten har meddelat till kommissionen i enlighet med artikel 64.

*Artikel 51***Avslag på en ansökan om verkställbarhetsförklaring eller upphävande av verkställbarhetsförklaringen**

Den domstol vid vilken talan förs enligt artikel 49 eller 50 får avslå en ansökan om verkställbarhetsförklaring eller upphäva verkställbarhetsförklaringen endast på någon av de grunder som anges i artikel 37. Den ska meddela sitt avgörande utan dröjsmål.

*Artikel 52***Vilandeförklaring av mål**

Den domstol vid vilken talan förs enligt artikel 49 eller 50 ska på begäran av den part mot vilken verkställighet begärs förklara målet vilande om verkställigheten av domen skjuts upp i ursprungsmedlemsstaten på grund av att talan mot domen har förts.

*Artikel 53***Interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder**

1. Om en dom ska erkännas i enlighet med detta kapitel, ska ingenting hindra sökanden från att begära interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, enligt lagen i den verkställande medlemsstaten, utan att det krävs någon verkställbarhetsförklaring enligt artikel 46.
2. En verkställbarhetsförklaring ska enligt lag medföra att säkerhetsåtgärder får vidtas.
3. Så länge den i artikel 49.5 angivna fristen för att ansöka om ändring av verkställbarhetsförklaringen inte har löpt ut och intill dess att beslut har meddelats med anledning av ansökan om ändring, får inga andra åtgärder för verkställighet än säkerhetsåtgärder vidtas mot egendom som tillhör den part mot vilken verkställighet begärs.

*Artikel 54***Partiell verkställbarhet**

1. Om en dom omfattar flera yrkanden och verkställbarhetsförklaringen inte kan meddelas för domen i dess helhet, ska domstolen eller den behöriga myndigheten meddela den i fråga om ett eller flera av dem.
2. Sökanden kan begära en verkställbarhetsförklaring som är begränsad till delar av en dom.

*Artikel 55***Rättshjälp**

Om sökanden i ursprungsmedlemsstaten helt eller delvis hade rättshjälp eller var befriad från kostnader och avgifter, ska han vid en eventuell ansökan om verkställbarhetsförklaring vara berättigad till rättshjälp eller kostnads- och avgiftsbefrielse i största möjliga utsträckning enligt lagen i den verkställande medlemsstaten.

*Artikel 56***Ingen säkerhet, borgen eller deposition**

Ingen säkerhet, borgen eller deposition, oavsett dess benämning, får krävas av den part som i en medlemsstat ger in en ansökan om erkännande, verkställbarhet eller verkställighet av en dom som har meddelats i en annan medlemsstat, på den grunden att denne är utländsk medborgare eller inte har domicil eller hemvist i den verkställande medlemsstaten.

*Artikel 57***Ingen avgift eller skatt**

Ingen avgift eller skatt som är beräknad efter tvisteföremålets värde får tas ut i den verkställande medlemsstaten vid ett förfarande som avser en verkställbarhetsförklaring.

KAPITEL V

OFFICIELLA HANDLINGAR OCH FÖRLIKNINGAR INFÖR DOMSTOL*Artikel 58***Godkännande av officiella handlingar**

1. En officiell handling som har fastställts i en medlemsstat ska ha samma bevisvärde i en annan medlemsstat som den har i ursprungsmedlemsstaten eller ett bevisvärde som är så jämförbart som möjligt, under förutsättning att detta inte uppenbart strider mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) i den berörda medlemsstaten.

En person som önskar använda sig av en officiell handling i en annan medlemsstat får begära att den utfärdande myndigheten i ursprungsmedlemsstaten fyller i det formulär som utarbetats i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 67.2 och anger den officiella handlingens bevisvärde i ursprungsmedlemsstaten.

2. En talan som avser en officiell handlingens äkthet ska väckas vid domstolarna i ursprungsmedlemsstaten och avgöras enligt lagen i den staten. Den officiella handling som omfattas av talan ska inte ha något bevisvärde i en annan medlemsstat innan talan har avgjorts vid den behöriga domstolen.

3. En talan som avser rättshandlingar eller rättsliga förhållanden som fastställts i en officiell handling ska väckas vid de domstolar som är behöriga enligt denna förordning och ska avgöras i enlighet med tillämplig lag enligt kapitel III. Den officiella handling som omfattas av en talan ska inte ha något bevisvärde i en annan medlemsstat än ursprungsmedlemsstaten i den relevanta frågan innan talan har avgjorts vid den behöriga domstolen.

4. Om utgången av ett mål som handläggs vid en domstol i en medlemsstat är avhängig av en prejudiciell fråga rörande de rättshandlingar eller rättsliga förhållanden som fastställts i en officiell handling i frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden ska den domstolen ha behörighet att avgöra frågan.

Artikel 59

Officiella handlingars verkställbarhet

1. En officiell handling som är verkställbar i ursprungsmedlemsstaten ska efter ansökan från en berörd part förklaras vara verkställbar i en annan medlemsstat i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artiklarna 44–57.
2. Vid tillämpningen av artikel 45.3 b ska den myndighet som har fastställt den officiella handlingen efter ansökan från en berörd part utfärda ett intyg med hjälp av det formulär som utarbetats i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 67.2.
3. Den domstol vid vilken talan förs enligt artikel 49 eller 50 ska vägra att utfärda eller återkalla en verkställbarhetsförklaring endast om verkställighet av den officiella handlingen uppenbart strider mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) i den verkställande medlemsstaten.

Artikel 60

Verkställbarhet av förlikningar inför domstol

1. En förlikning inför domstol som är verkställbar i ursprungsmedlemsstaten ska efter ansökan från en berörd part i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artiklarna 44–57 förklaras vara verkställbar i en annan medlemsstat.
2. Vid tillämpning av artikel 45.3 b ska den domstol som godkände förlikningen, eller inför vilken den ingicks, efter ansökan från en berörd part utfärda ett intyg med hjälp av det formulär som utarbetats i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 67.2.
3. Den domstol vid vilken talan förs enligt artikel 49 eller 50 ska vägra att utfärda eller återkalla en verkställbarhetsförklaring endast om verkställighet av förlikningen inför domstol uppenbart strider mot grunderna för rättsordningen (*ordre public*) i den verkställande medlemsstaten.

KAPITEL VI

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 61

Legalisering och andra liknande förfaranden

Ingen legalisering eller annat liknande förfarande får krävas med avseende på handlingar som har utfärdats i en medlemsstat inom ramen för denna förordning.

Artikel 62

Förhållandet till gällande internationella konventioner

1. Denna förordning ska inte påverka tillämpningen av de bilaterala och multilaterala konventioner som en eller flera medlemsstater är part i när denna förordning antas eller tillämpningen av ett beslut enligt artikel 331.1 andra eller tredje stycket i EUF-fördraget och som gäller frågor som omfattas av denna förordning, utan att detta påverkar medlemsstaternas skyldigheter enligt artikel 351 i EUF-fördraget.

2. Utan hinder av punkt 1 ska denna förordning i förbindelserna mellan medlemsstaterna ha företräde framför konventioner som de slutit mellan sig i den mån konventionerna rör frågor som regleras i denna förordning.

3. Denna förordning ska inte hindra de medlemsstater som är parter i konventionen av den 6 februari 1931 mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige innehållande internationellt privaträttsliga bestämmelser om äktenskap, adoption och förmynderskap, reviderad 2006, i konventionen av den 19 november 1934 mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige innehållande internationella privaträttsliga bestämmelser om arv, testamente och boutredning, reviderad i juni 2012, och i konventionen av den 11 oktober 1977 mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område, att tillämpa dessa i den mån de föreskriver enklare och snabbare förfaranden för erkännande och verkställighet av domar i frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden.

Artikel 63

Information tillgänglig för allmänheten

Medlemsstaterna ska, i syfte att göra informationen tillgänglig för allmänheten inom ramen för det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område, förse kommissionen med en kort sammanfattning av sin nationella lagstiftning och sina nationella förfaranden rörande makars förmögenhetsförhållanden, inbegripet information om vilken typ av myndighet som har behörighet i frågor rörande makars förmögenhetsförhållanden och om den rättsverkan i förhållande till tredje man som avses i artikel 28.

Medlemsstaterna ska fortlöpande uppdatera denna information.

Artikel 64

Information om kontaktuppgifter och förfaranden

1. Senast den 29 april 2018 ska medlemsstaterna meddela kommissionen
 - a) de domstolar eller myndigheter som har behörighet att handlägga ansökningar om verkställbarhetsförklaring i enlighet med artikel 44.1 och ansökningar om ändring av beslut med anledning av sådana ansökningar i enlighet med artikel 49.2,
 - b) de förfaranden för talan mot det avgörande som meddelas med anledning av att ändring har sökts som avses i artikel 50.

Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om eventuella senare ändringar av denna information.

2. Kommissionen ska i *Europeiska unionens officiella tidning* offentliggöra de uppgifter som meddelas enligt punkt 1, med undantag av adresser och andra kontaktuppgifter för de domstolar och myndigheter som avses i punkt 1 a.

3. Kommissionen ska göra all den information som meddelas enligt punkt 1 tillgänglig för allmänheten på annat lämpligt sätt, framför allt genom det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område.

Artikel 65

Upprättande och senare ändringar av den förteckning som innehåller den information som avses i artikel 3.2

1. Kommissionen ska på grundval av underrättelserna från medlemsstaterna upprätta den förteckning över andra myndigheter och rättstillämpare som avses i artikel 3.2.

2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om alla senare ändringar av den information som denna förteckning innehåller. Kommissionen ska ändra förteckningen i enlighet därmed.
3. Kommissionen ska offentliggöra förteckningen och alla senare ändringar i *Europeiska unionens officiella tidning*.
4. Kommissionen ska på varje annat lämpligt sätt offentliggöra all information som den underrättats om i enlighet med punkterna 1 och 2, särskilt genom det europeiska rättsliga nätverket på privaträttens område.

Artikel 66

Upprättande och senare ändringar av de intyg och formulär som avses i artiklarna 45.3 b, 58, 59 och 60

Kommissionen ska anta genomförandeakter om fastställelse och senare ändringar av de intyg och formulär som avses i artiklarna 45.3 b, 58, 59 och 60. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 67.2.

Artikel 67

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 68

Översynsklausul

1. Senast den 29 januari 2027 ska kommissionen lägga fram en rapport för Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om tillämpningen av denna förordning. Rapporten ska vid behov åtföljas av förslag till ändringar av förordningen.
2. Senast den 29 januari 2024 ska kommissionen lägga fram en rapport om tillämpningen av artiklarna 9 och 38 i denna förordning för Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén. Denna rapport ska särskilt utvärdera i vilken omfattning dessa artiklar har säkerställt tillgången till rättslig prövning.
3. Med avseende på de rapporter som avses i punkterna 1 och 2 ska medlemsstaterna meddela kommissionen relevanta uppgifter om sina domstolars tillämpning av denna förordning.

Artikel 69

Övergångsbestämmelser

1. Om inte annat följer av punkterna 2 och 3 ska denna förordning endast tillämpas på rättsliga förfaranden som har inletts, på officiella handlingar som formellt har upprättats eller registrerats och på förlikningar inför domstol som har godkänts eller ingåtts den 29 januari 2019 eller därefter.
2. Om förfarandena i ursprungsmedlemsstaten inletts före den 29 januari 2019, ska domar som meddelas efter denna dag erkännas och verkställas i enlighet med kapitel IV, så länge de behörighetsregler som tillämpas är förenliga med dem som fastställs i bestämmelserna i kapitel II.

3. Kapitel III är endast tillämpligt med avseende på makar som ingår äktenskap eller väljer tillämplig lag på sina förmögenhetsförhållanden efter den 29 januari 2019.

Artikel 70

Ikraftträdande

1. Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

2. Denna förordning ska vara tillämplig i de medlemsstater som deltar i fördjupat samarbete på området för domstols behörighet, tillämplig lag samt erkännande och verkställighet av domar i mål om internationella pars förmögenhetsförhållanden, som omfattar frågor om såväl makars förmögenhetsförhållanden som förmögenhetsrättsliga verkningar av registrerade partnerskap i enlighet med bemyndigandet i beslut (EU) 2016/954.

Den ska tillämpas från och med den 29 januari 2019, med undantag för artiklarna 63 och 64, som ska tillämpas från och med den 29 april 2018, och artiklarna 65, 66 och 67, som ska tillämpas från och med den 29 juli 2016. För de deltagande medlemsstater som deltar i det fördjupade samarbetet i enlighet med ett beslut som antagits enligt artikel 331.1 andra eller tredje stycket i EUF-fördraget är denna förordning tillämplig från och med den dag som anges i det berörda beslutet.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla deltagande medlemsstater i enlighet med fördragen.

Utfärdad i Luxemburg den 24 juni 2016.

På rådets vägnar

A.G. KOENDERS

Ordförande
